

Nyhetsbrev om EU-rätt nummer 9 2020

Innehåll

INLEDNING	2
AVGÖRANDE I SVENSKA DOMSTOLAR, M.M.....	3
Offentlig upphandling	3
Uppsagt avtal kan överprövas även om inga prestationer utväxlats.....	3
Fri rörlighet.....	4
Särskiljbara kostnader för gastroskopi ersättningsbara	4
Marknadsmissbruksförordningen	4
Sanktionsavgift vid marknadsmanipulation.....	4
Konsumenträtt.....	4
Fågelkollision befriar inte Norwegian från ansvar enligt flygpassagerarförordningen.....	4
Skatterätt.....	5
Skatteverket kommenterar HFD:s dom om CFC-beskattnings.....	5
Studentfestarrangör hade rätt till nedsättning av felaktigt debiterad mervärdesskatt trots att kunder inte krävt återbetalning av denna	5
Informationssamhället	6
Googles bristande rutiner vid hantering av rätten att bli bortglömd kostar bolaget 52 miljoner kr.....	6
EU-DOMSTOLEN.....	7
Avgöranden rörande Sverige	7
Justering av avdrag för mervärdesskatt förs inte över till köpare av fastighet	7
Förslag till avgöranden rörande Sverige	8
Institutionell rätt och allmänna principer.....	8
Rätten till ett effektivt rättsmedel medför krav på ytterligare motivering utöver den som fastställt formulär omfattar	8
Inte tillåtet med olika straffrättsliga regler beroende på om barn förs bort inom eller utom Tyskland	10
Processrätt.....	12
Tyskt hotell får processa på hemmaplan mot Booking.com om konkurrensrättsligt förbudsföreläggande	12
Skatterätt.....	13
Konkurrensrätt m.m.....	13
Dansk statsägd TV skyldig betala ränta på statligt stöd för tiden innan det godkänns.....	13
Inre marknaden och fri rörlighet	14
I princip inte tillåtet att förbjuda försäljning av cannabis-oljan CBD	14

Inrikes och rättsligt samarbete	16
Nederländsk åklagare inte tillräckligt oberoende för att vara behörig att besluta om verkställighet av europeisk arresteringsorder	16
Informationssamhället	16
Ingen ersättningskyldighet vid överföring till allmänheten av inspelning i vilken ett fonogram införlivats enligt avtal	16
Arbetsrätt	18
Kollektivavtalad rätt till ledighet kunde beviljas endast mödrar	18
Konsumenträtt	19
Migrationsrätt	19
Miljö rätt	19
EU-RÄTTEN I SVENSKA JURIDISKA TIDSKRIFTER	20
NYA MÅL	20
DET HÄNDER I EU-DOMSTOLEN	20
FRÅN LAGSTIFTNINGSSARBETET	21
Sverige	21
En samlad djurhälsoreglering	21
En ny straffbestämmelse som skyddar betalningsverktyg	21
Straffbestämmelser till EU-förordningen om fartygsåtervinning	21
Nya bestämmelser om hållbarhetsrelaterade upplysningar för vissa aktörer på finansmarknadsområdet	22
Konkurrensverkets befogenheter	22
Sveriges tillträde till Europarådets konvention om it-relaterad brottslighet	23
Uppenbart ogrundade ansökningar och fastställande av säkra ursprungsländer	23

INLEDNING

Välkommen till ett nytt nummer av Nyhetsbrevet, denna gång rörande månaden november 2020. En hel del intressant att rapportera, bl.a. att HFD fått svar från EU-domstolen i ett mervärdesskattemål. EU-domstolen har under den gångna månaden förutom detta avgörande prövat frågor om bl.a. olika stränga straffrättsliga regleringar vid bortförande av barn inom respektive utanför Tyskland, om ett tyskt hotell skulle få processa på hemmaplan mot bokningstjänsten Booking.com, och om en kollektivavtalad rätt till ledighet kunde beviljas endast mödrar.

Från svensk horisont noteras bl.a. ett avgörande om offentlig upphandling i HFD, där frågan var om ett avtal som påstås utgöra otillåten direktupphandling och som sagts upp utan att tillämpas kan överprövas, att HD i ett I-III-avgörande (kallade Enpetarna) prövat frågan om storleken på sanktionsavgift vid mindre allvarliga fall av marknadsmissbruk, eller varför inte att Google drabbats av försvarliga kostnader för sina bristfälliga rutiner i samband med hanteringen av den så kallade rätten att bli glömd.

Mycket nöje!

AVGÖRANDE I SVENSKA DOMSTOLAR, M.M.

Offentlig upphandling

[Uppsagt avtal kan överprövas även om inga prestationer utväxlat](#)

Högsta förvaltningsdomstolen har i dom den 11 november 2020 (referatdom) fastslagit att en leverantör kan ha ett berättigat intresse av att få sin ansökan om överprövning av ett avtals giltighet prövad, även om avtalet har sagts upp av avtalsparterna utan att några prestationer har utväxlats.

Karlstads kommun och JCDecaux Sverige AB ingick i september 1991 ett tjänstekoncessionsavtal. Enligt avtalet åtar sig bolaget att tillhandahålla väderskydd, stadsinformationspelare och andra anläggningar åt kommunen i utbyte mot ensamrätt att upplåta dispositionsrätten till reklam i anläggningarna. Avtalsparterna har sedan dess justerat avtalets innehåll och längd genom flera tilläggsavtal. Genom ett tilläggsavtal i januari 2018 kom de överens om att avtalet skulle omfatta bl.a. ytterligare väderskydd och att avtalstiden förlängdes med tolv år. Clear Channel Sverige AB ansökte i februari 2018 om överprövning av tilläggsavtalets giltighet hos Förvaltningsrätten i Karlstad. Bolaget anförde att tilläggsavtalet innebar en väsentlig ändring av tjänstekoncessionsavtalet och att det följaktligen utgjorde en otillåten direktupphandling. Kommunen och JCDecaux ansåg att målet skulle avskrivas och uppgav att de i maj 2018 kommit överens om att tilläggsavtalet inte längre skulle gälla samt att tilläggsavtalet ännu inte till någon del hade verkställts. Förvaltningsrätt och kammarrätt ansåg båda att det rört sig om otillåten direktupphandling.

Frågan i målet är om ändamålet med en ansökan om överprövning av ett avtals giltighet har förfallit när avtalet har sagts upp av avtalsparterna utan att några prestationer har utväxlats.

HFD anförde: Överprövning av ett avtals giltighet, upphandlingsskadeavgift och skadestånd är rättsmedel på upphandlingsområdet. EU-domstolen har slagit fast att det ankommer på medlemsstaterna att se till att den ändamålsenliga verkan av rättsmedelsdirektiven inte påverkas när de bestämmer villkoren för rättsmedel avsedda att skydda de rättigheter som unionsrätten tillerkänner anbudssökande och anbudsgivare som förfördelats genom beslut av upphandlande myndigheter. Frågor om skadestånd prövas av allmän domstol. Enligt Högsta domstolens praxis kan den kostnad som en anbudsgivare har ådragits genom att framgångsrikt driva en överprövningsprocess utgöra en ersättningsgill skada. Rätten till **skadestånd går förlorad om talan inte väcks vid allmän domstol inom ett år från** den tidpunkt då avtal har slutits eller har **förklarats ogiltigt** genom ett avgörande som har fått laga kraft. Om allmän förvaltningsdomstol **avskriver målet utan sakprövning finns en risk att tidsfristen för att väcka talan om skadestånd löper ut**. Det skulle kunna innebära att leverantören i dessa fall **fråntas rätten till ett effektivt rättsmedel**. Clear Channel hade mot denna bakgrund ett berättigat intresse av att få ansökan prövad, varför överklagandena avslogs.

Fri rörlighet

Särskiljbara kostnader för gastroskopi ersättningsbara

Kammarrätten i Stockholm har i dom den 27 oktober 2020 i mål 4233-20 prövat en begäran om ersättning för gastroskopi utförd i Ungern. Mannen hade begärt ersättning för bl.a. gastroskopi, narkos i samband med ingreppet och sjukgymnastik. Försäkringskassan avlog begäran med motiveringen att han inte skulle ha erbjudits gastroskopi under narkos och inte hade fått sjukgymnastik. Förvaltningsrätten gjorde ingen annan bedömning. Kammarrätten instämde i bedömningen såvitt avsåg narkos och sjukgymnastik. Eftersom det utifrån det underlag mannen gett in gick att särskilja kostnaderna för gastroskopin i sig och han sannolikt skulle ha fått sådan vård i sin hemregion i Sverige, bifölls överklagandet såvitt avsåg denna del.

Marknadsmissbruksförordningen

[Sanktionsavgift vid marknadsmanipulation](#)

Högsta domstolen har i tre domar, tillsammans kallade ”Enpetarna”, den 11 november 2020 prövat frågan om fastställande av sanktionsavgift vid marknadsmanipulation vid handel i mindre volymer.

Handel med små volymer av aktier utgör en av de vanligaste formerna av marknadsmanipulation. Ett typfall är att någon lägger en begränsad handelsorder på en enstaka aktie för att på så sätt påverka kursen utan att denna kursrörelse motsvarar en verklig förändring av utbudet eller efterfrågan på aktien. Genom sådana s.k. enpetare påverkas information som sedan ligger till grund för köp- och säljbeslut hos andra aktörer på marknaden. HD uttalar att det framkommit att sanktionsavgiften vid handel med mindre volymer, såväl i Finansinspektionens sanktionsförelägganden som i domstolarnas domar, ofta ligger i intervallet 40 000–140 000 kr och att 70 000 kr utgör ett slags normalbelopp, vilket enligt HD återspeglar allvaret i överträdelser av detta slag på ett rimligt sätt. I de enskilda fallen bestämdes sanktionsavgiften till 70 000 kr, 100 000 kr respektive 120 000 kr.

Konsumenträtt

[Fågelkollision befriar inte Norwegian från ansvar enligt flygpassagerarförordningen](#)

Svea hovrätt har i dom den 25 november 2020 i mål FT 13569/19 förpliktat flygbolaget Norwegian att betala ersättning enligt förordning (EG) nr 261/2004 (flygpassagerarförordningen) för en försening vid en flygning från Luleå till Arlanda. Norwegian hade motsatt sig anspråket och gjort gällande att förseningen orsakades av extraordinära omständigheter, en fågelkollision för det plan som skulle användas under dess färd till Luleå, som bolaget inte kunnat undvika även om alla rimliga åtgärder hade vidtagits. Enligt hovrätten framgick det av EU-domstolens praxis att en fågelkollision kan vara en sådan extraordinär omständighet som kan befria från ansvar för förseningar, men bolaget måste visa att de extraordinära omständigheternas följder inte kunnat undvikas även om alla rimliga åtgärder hade vidtagits. Enligt hovrätten var det visserligen visat att förseningen berodde på en fågelkollision, men att det inte var utrett att det ersättningsplan som kom att användas var det enda tillgängliga reservplanet, eller att flygplanet faktiskt skadats av fågelkollisionen. Bolaget hade heller inte visat huruvida det undersökt om det

fanns någon behörig tekniker på plats i Luleå, vilket skulle ha undanröjt behovet av att särskilt flyga in en sådan.

Skatterätt

[Skatteverket kommenterar HFD:s dom om CFC-beskattning](#)

Skatteverket har lämnat en kommentar till det i föregående nummer nämnda avgörandet om s.k. CFC-beskattning i Högsta förvaltningsdomstolens dom den 7 oktober 2020, mål nr 6446-19. Sammanfattningen lyder som följer:

Ett lågbeskattat bolag i Luxemburg vars verksamhet är organiserad i enlighet med vad som förutsätts i AIFM-direktivet (2011/61/EU) har ansetts utgöra en verklig etablering från vilken en affärsmässigt motiverad verksamhet bedrivs.

Kravet på jämförlig beskattning i 42 kap. 15 a § inkomstskattelagen (IL) har inte ansetts uppfyllt när bolaget ifråga inte betalar någon inkomstskatt utan endast en årlig skatt om 0,01 procent av värdet på bolagets nettotillgångar. Kravet på jämförlig beskattning får till följd att utdelningar och kapitalvinster på andelarna i fondbolaget beskattas hårdare än utdelningar och kapitalvinster på andelar i ett svenskt onoterat företag. Syftet med bestämmelsen om fem sjättedelsbeskattning är att lindra dubbelbeskattning, men eftersom fondbolagets vinst inte beskattas i Luxemburg föreligger ingen risk för dubbelbeskattning. Sökandena har därför inte ansetts befinna sig i en situation som är objektivt jämförbar med situationen för en andelsägare i ett svenskt bolag. Det strider därmed inte mot fördraget att i det aktuella fallet utesluta utdelningar och kapitalvinster på andelarna i bolaget från tillämpningsområdet för reglerna om fem sjättedelsbeskattning.

[Studentfestarrangör hade rätt till nedsättning av felaktigt debiterad mervärdesskatt trots att kunder inte krävt återbetalning av denna](#)

Högsta förvaltningsdomstolen har i dom den 13 november 2020 i mål 459-20 prövat frågor om vad som krävs för att en kreditnota ska anses vara utfärdad och redovisning av felaktigt debiterad mervärdesskatt därmed ska kunna ändras.

Den som i en faktura anger att kunden ska betala mervärdesskatt med ett visst belopp är skyldig att betala motsvarande belopp till staten. Detta gäller även om det angivna mervärdesskattebeloppet är felaktigt, t.ex. för att en högre skattesats än den som gäller för den aktuella varan eller tjänsten har tillämpats. Ett sådant felaktigt redovisat mervärdesskattebelopp ska ändras om säljaren utfärdar en kreditnota. Ändringen ska som huvudregel göras för den period då kreditnotan utfärdas.

123Student AB är ett bolag verksamt inom studentexamensbranschen. Under 2010 tillhandahöll bolaget tjänster i form av studentflakstransporter, dvs. transporter av studentfirande personer på lastbilsflak. I fakturorna till kunderna belades tjänsterna med 25 procents mervärdesskatt. Under 2016 skickade bolaget ut handlingar benämnda "delkreditfaktura" till de kunder som hade köpt studentflakstransporter under 2010. Anledningen var att bolaget hade funnit att tjänsterna utgjorde sådan personbefordran som omfattas av en reducerad skattesats om 6 procent. Endast 7 av 129 kunder begärde emellertid återbetalning av beloppet och bolaget betalade tillbaka sammanlagt 20 580 kr till dessa kunder. Bolaget begärde nedsättning av redovisad utgående mervärdesskatt motsvarande hela beloppet.

Skatteverket och underinstanserna menade att bolaget endast hade rätt till nedsättning motsvarande den skatt som faktiskt återbetalts. **Frågan i HFD:s mål** var därmed **vad som krävs för att en kreditnota ska anses vara utfärdad och redovisning av felaktigt debiterad mervärdesskatt därmed ska kunna ändras.**

I 1 kap. 1 § M, regleras när mervärdesskatt ska betalas till staten. I tredje stycket anges att belopp som i en faktura eller liknande handling betecknats som mervärdesskatt ska betalas till staten även om beloppet inte utgör mervärdesskatt enligt lagen. Enligt 2 e § är det den som anger beloppet som är betalningsskyldig. Bestämmelserna i 1 kap. 1 § tredje stycket och 2 e § ML om att även belopp som felaktigt har angetts som mervärdesskatt ska betalas till staten motsvaras av artikel 203 i mervärdesskattedirektivet (2006/112/EG). Däremot innehåller direktivet inte någon bestämmelse om rättelse av felaktigt debiterad mervärdesskatt motsvarande den som finns i 13 kap. 28 § första stycket ML. Av EU-domstolens praxis framgår dock att sådan rättelse ska kunna ske men att det i avsaknad av bestämmelser om detta i direktivet i princip **ankommer på medlemsstaterna att fastställa de närmare villkoren för rättelse.**

HFD anförde att som förutsättning för att ett belopp som felaktigt har redovisats som mervärdesskatt ska kunna ändras anges i 13 kap. 28 § första stycket ML att en kreditnota ska utfärdas. Något stöd för att som villkor för ändring dessutom kräva att säljaren träffar en särskild överenskommelse med köparen om att beloppet ska återbetalas, eller att beloppet faktiskt återbetalas till köparen, finns inte. Några sådana krav kan därför inte ställas upp. De kreditfakturor som bolaget utfärdat uppfyllde dessa krav, det vill säga att utgöra en kreditnota och att vara utfärdad. Bolaget hade därmed rätt till nedsättning med hela beloppet.

Informationssamhället

Googles bristande rutiner vid hantering av rätten att bli bortglömd kostar bolaget 52 miljoner kr

Förvaltningsrätten i Stockholm har i dom den 23 november 2020 i mål 7565-20 satt ned den administrativa avgift som Google LLC ska betala från 75 mkr till 52 mkr. Målet handlar om "rätten att bli bortglömd" och Googles rutiner i samband med att en enskild person begär att få en eller flera länkar till webbsidor med personuppgifter raderade från den lista över sökresultat som visas vid en sökning på personens namn. EU-domstolen har i en dom den 13 maj 2014 (Google Spain och Google, C-131/12, EU:C:2014:317) bl.a. slagit fast en rätt att bli bortglömd. Datainspektionen inledde efter domen ett tillsynsärende mot Google, som utmynnade i det angripna beslutet från Datainspektionen. Förvaltningsrätten konstaterar i domen bl.a. att Googles rutin, att när någon med stöd av rätten att bli bortglömd vill ta bort personliga uppgifter från dess sökresultat måste godkänna Googles behandling av de personliga uppgifter som samlas in på så sätt att om Google tar bort sådana sökresultat kan bolaget ge information till de webbansvariga för de borttagna webbadresserna, strider mot ändamålet med de ursprungligen insamlade personuppgifterna och saknar rättslig grund. Detta innebär att Google behandlar personuppgifter i strid med artikel 5.1 b och artikel 6 dataskyddsförordningen. s

EU-DOMSTOLEN

EU-domstolen har under perioden 1 – 30 november 2020 meddelat [32 domar](#) som publicerats i rättsfallssamlingen. [En](#) av dessa domar rör mål där förhandsavgörande begärts av svensk domstol. Under samma period har generaladvokaterna meddelat [19 förslag](#) till avgöranden. Inget av dessa förslag rör Sverige i denna mening. [Pressmeddelanden](#) har lämnats i ett antal av dessa avgöranden och förslag.

Avgöranden rörande Sverige

[Justering av avdrag för mervärdesskatt förs inte över till köpare av fastighet](#)

EU-domstolen, sjunde avdelningen, har i dom den 26 november 2020 i mål C. 787/18, Sögård Fastigheter AB, prövat en begäran om förhandsavgörande från Högsta förvaltningsdomstolen angående tolkningen av artiklarna 19, 188 och 189 i mervärdesskattedirektivet (2006/112/EG). Målet rör justering av avdrag för mervärdesskatt som tidigare gjorts av en annan beskattningsbar person. Sögård Fastigheter var frivilligt skattskyldigt för uthyrning av en fastighet som bolaget hade förvärvat under 2012. Även den tidigare ägaren hade varit frivilligt skattskyldig och hade under sin innehavstid gjort avdrag för ingående skatt på priset för ombyggnadsåtgärder på fastigheten. Den tidigare ägaren utfärdade en handling med uppgifter om den ingående skatten vid ombyggnaden. Vid försäljningen hade parterna inte ingått något avtal om att den tidigare ägaren skulle justera avdraget för ingående skatt. Inte heller hade de ansökt hos Skatteverket om att den frivilliga skattskyldigheten inte skulle övergå. Sögård Fastigheter fortsatte att hyra ut fastigheten med skatteplikt. Under år 2013 sålde bolaget fastigheten till två privatpersoner som inte skulle använda den för skattepliktiga transaktioner. Den frivilliga skattskyldigheten för mervärdesskatt upphörde därmed. Skatteverket beslutade att bolaget skulle justera den tidigare ägarens avdrag för ingående skatt och återföra det belopp som hänförde sig till återstoden av korrigeringstiden. Sögård Fastigheter ansåg att domen av den 10 oktober 2013, Pactor Vastgoed (C-622/11, EU:C:2013:649) innebar att bolaget inte var skyldigt att betala tillbaka den mervärdesskatt som den tidigare ägaren hade dragit av och överklagade beslutet till förvaltningsrätten. Förvaltningsrätten lämnade talan utan bifall. Utgången ändrades i kammarrätten. HFD begärde förhandsavgörande för att få klarhet i om domen i det ovannämnda målet träffar även en situation där en köpare direkt efter köpet använder fastigheten uteslutande för transaktioner som medför avdragsrätt, men senare säljer fastigheten till en person som inte ska använda den för sådana transaktioner. HFD har även förklarat att frågan huruvida bestämmelserna om verksamhetsöverlåtelse är tillämpliga på den aktuella överlåtelsen avgörs av de faktiska omständigheterna i målet och omfattas inte av den nu aktuella begäran om förhandsavgörande. HFD kommer att ta ställning till den frågan när den avgör målet slutligt. Om den då kommer fram till att överlåtelsen utgör en verksamhetsöverlåtelse uppkommer dock frågan om det vid en sådan överlåtelse är förenligt med artikel 19 i mervärdesskattedirektivet att kräva att Sögård Fastigheter justerar den tidigare ägarens avdrag för ingående skatt. HFD ställde mot den bakgrunden två frågor:

”1) Om en säljare av en fastighet, på grund av regler som medlemsstaten har infört med stöd av artikel 188.2 i mervärdesskattedirektivet, inte har justerat ett avdrag för ingående skatt eftersom köparen ska använda fastigheten uteslutande för

transaktioner som medför rätt till avdrag, föreligger då hinder mot att köparen, i ett fall då justeringstiden alltså löper, åläggs att justera avdraget vid den senare tidpunkt då köparen i sin tur överlåter fastigheten till någon som inte ska använda fastigheten för sådana transaktioner?

2) Förändras svaret på fråga 1 om den första överlåtelse som nämns i den frågan utgör en sådan överföring av tillgångar som avses i artikel 19 i mervärdesskattedirektivet?”

EU-domstolen konstaterade att den första frågan avsåg att skapa klarhet i huruvida mervärdesskattedirektivet ska tolkas på så sätt att det utgör hinder för en nationell lagstiftning som föreskriver, med stöd av artikel 188.2 i direktivet, att säljaren av en fastighet inte är skyldig att justera ett avdrag för ingående mervärdesskatt om köparen ska använda fastigheten uteslutande för transaktioner som medför avdragsrätt, samtidigt som den även ålägger köparen att justera avdraget avseende återstoden av korrigeringsperioden vid den tidpunkt då köparen i sin tur överlåter fastigheten till någon som inte ska använda fastigheten för sådana transaktioner. Efter en redogörelse för direktivets bestämmelser konstaterade den att även om det i mervärdesskattedirektivet inte är uttryckligen angivet vilken beskattningsbar person som ska betala skatteskulder som följer av justeringen av ett avdrag för ingående skatt, **innebär detta inte att medlemsstaterna**, i de närmare villkor eller bestämmelser som de inför med stöd av artikel 137.2 samt artiklarna 186 och 189 i direktivet, **har rätt att fritt besluta om vilken beskattningsbar person som ska vara skyldig att betala mervärdesskatten** i ett sådant fall. Vid justering av ett **avdrag för ingående skatt som gjorts av en beskattningsbar person**, är det **denna beskattningsbara person som är betalningsskyldig** för de belopp som ska betalas in till följd av detta. Efter att ha avfärdat de rättssäkerhets- och kontinuitetsargument som anförts av bl.a. Skatteverket och Finlands regering fann domstolen att frågan skulle besvaras jakande.

Vad gäller den andra frågan framgick det av de uppgifter som HFD lämnat att den var hypotetisk. Domstolen ansåg sig därmed **sakna behörighet att pröva den andra frågan**.

Förslag till avgöranden rörande Sverige

Institutionell rätt och allmänna principer

[Rätten till ett effektivt rättsmedel medför krav på ytterligare motivering utöver den som fastställt formulär omfattar](#)

EU-domstolen (stora avdelningen) har i dom den 24 november 2020 i målen C-225/19 och C-226/19, Minister van Buitenlandse Zaken prövat en begäran om förhandsavgörande från Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Haarlem (Haags domstol, sammanträdande i Haarlem, Nederländerna), angående ingen av artikel 32.1–32.3 i förordning (EG) nr 810/2009 om införande av en gemenskapskodex om viseringar. Målen rör beslut att inte bevilja de berörda personerna visering.

En egyptisk medborgare som var bosatt i sitt ursprungsland (mål C-225/19) och en syrisk medborgare som var bosatt i Saudiarabien (mål C-226/19) ingav varsin ansökan om ”Schengenvisering”. Skälet till ansökningarna var att de ville besöka

familjemedlemmar som var bosatta i Nederländerna. Ansökningarna avslogs och de underrättades med hjälp av ett standardformulär innehållande elva rutor. Skälet till beslutet ska anges genom att en eller flera av dessa kryssas i. I fallen hade skälet på detta sätt angivits till att personerna utgjorde ”hot mot medlemsstats allmänna ordning, inre säkerhet, folkhälsa eller internationella förbindelser”. Avslagen på viseringsansökningarna var ett resultat av invändningar som hade framställts av Ungern och Tyskland, vilka de nederländska myndigheterna i förväg hade konsulterat inom ramen för det förfarande som föreskrivs i viseringskodexen. Formulären innehöll dock ingen information till de berörda personerna om vilka dessa medlemsstater var, exakt vilket av de fyra möjliga skälen till avslag det var som åberopades eller vilka skäl som låg till grund för bedömningen att de berörda personerna skulle anses utgöra ett sådant hot. De berörda personerna förde saken till den hänskjutande domstolen, där de bl.a. gjorde gällande att de inte hade tillerkänts något effektivt domstolsskydd, eftersom de saknade möjligheter att invända mot dessa beslut i sak. Målen hänsköts till EU-domstolen för förhandsavgörande.

EU-domstolen konstaterade att frågorna avsåg att skapa klarhet i huruvida artikel 32.2 och 32.3 i viseringskodexen, mot bakgrund av artikel 47 i stadgan, ska tolkas så, att den innebär **dels att den medlemsstat** som med stöd av artikel 32.1 a vi i viseringskodexen har **fattat ett slutligt beslut om avslag** på en viseringsansökan på grund av att en medlemsstat har invänt mot utfärdandet av viseringen, **är skyldig** att i sitt beslut **ange namnet på den medlemsstat som framställt invändningen, det specifika avslagsskäl som tillämpats med anledning av denna invändning samt de rättsmedel som kan tillgripas mot en sådan invändning, dels att domstolarna i den medlemsstat som har fattat detta beslut måste ha möjlighet**, för det fall beslutet överklagas med stöd av artikel 32.3 i kodexen, **att göra en prövning i sak** av huruvida den invändning mot utfärdandet av viseringen som framställts av en annan medlemsstat var lagenlig.

EU-domstolen uttalade inledningsvis att det system som inrättats genom viseringskodexen förutsätter en **harmonisering av villkoren för utfärdandet av enhetliga viseringar, som utesluter skillnader mellan medlemsstaterna vad avser de skäl som föranleder avslag** på ansökningar om sådana viseringar, vilket innebär att de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna inte får avslå en ansökan om enhetlig visering av andra skäl än de som föreskrivs i kodexen. Även om formuläret utformats så, att det inte ges utrymme för att ange vilken medlemsstat som anfört hinder mot visering, gäller rätten till ett effektivt rättsmedel enligt artikel 47 i stadgan. För att det ska vara fråga om ett sådant måste den som berörs ha **möjlighet att få kännedom om de skäl** som ligger till grund för det beslut som fattats rörande honom eller henne, antingen genom att läsa själva beslutet eller genom att på begäran underrättas om skälen för beslutet, utan att detta påverkar den behöriga domstolens rätt att kräva att den aktuella myndigheten anger dessa. Detta är nödvändigt för att den berörde ska kunna **ta till vara sina rättigheter** under bästa möjliga förutsättningar och, med kännedom om samtliga omständigheter, kunna **avgöra huruvida det finns anledning att väcka talan** vid behörig domstol samt för att **behörig domstol fullt ut ska kunna genomföra legalitetskontrollen** av det aktuella nationella beslutet. Domstolarna i en medlemsstat som har fattat ett slutligt beslut om avslag på en viseringsansökan på grund av att en annan medlemsstat har

invänt mot utfärdandet av visum, måste ha möjlighet att försäkra sig om att förfarandet för samråd har tillämpats på ett korrekt sätt. De måste bland annat kunna kontrollera om sökanden rätteligen har utpekats som den person som den aktuella invändningen gäller, och om de processrättsliga skyddsreglerna, såsom motiveringsskyldigheten, har följts i det aktuella fallet. Frågan huruvida en invändning som en medlemsstat har framställt mot utfärdandet av en visering är lagenlig i sak kan däremot inte prövas av nämnda domstolar. Det ankommer på de behöriga myndigheterna i den medlemsstat som har fattat det slutliga beslutet om avslag på viseringsansökan att ange till vilken myndighet viseringssökanden kan vända sig för att få information om vilka rättsmedel som finns tillgängliga för detta ändamål i den andra medlemsstaten, så att den berörda viseringssökanden ges möjlighet att utöva sin rätt att överklaga invändningen i enlighet med artikel 47 i stadgan. Frågan besvarades således jakande.

[Pressmeddelande](#) har lämnats.

[Inte tillåtet med olika straffrättsliga regler beroende på om barn förs bort inom eller utom Tyskland](#)

EU-domstolen (fjärde avdelningen) har i dom den 19 november 2020 i mål C-454/19, Staatsanwaltschaft Heilbronn, prövat en begäran om förhandsavgörande från Amtsgericht Heilbronn (Distriktsdomstolen i Heilbronn, Tyskland), angående tolkningen av artikel 21 FEUF, samt direktiv 2004/38/EG om unionsmedborgares och deras familjemedlemmars rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier m.m. Begäran har framställts i ett brottmål mot ZW, angående bortförande av en minderårig.

ZW är rumänsk medborgare och mor till AW, ett minderårigt barn fött i Rumänien. ZW är skild från barnets far, som är rumänsk medborgare och bosatt i Rumänien. Enligt rumänsk rätt har föräldrarna gemensam vårdnad om barnet. Under 2009 flyttade ZW till Tyskland. Barnet återförenades sedermera med ZW i Tyskland, där barnet även fick en särskilt förordnad vårdnadshavare. I början av december 2017 tog fadern med sig barnet till Rumänien, där de båda framledes bor. ZW samtyckte till att fadern tog med sig barnet vid det tillfället, men det är inte klarlagt huruvida detta samtycke endast avsåg ett besök över julen 2017 eller om det innebar att barnet skulle stanna i Rumänien. På grund av detta bortförande väckte den särskilt förordnade förmyndaren talan mot barnets föräldrar, varvid ZW åtalades vid Amtsgericht Heilbronn som medgärningsman till olovligt bortförande av minderårig. Den hänskjutande domstolen söker klarhet i huruvida 235 § StGB är förenlig med unionsrätten. Tillämpningen av denna bestämmelse skulle nämligen, för det första, kunna framstå som en omotiverad inskränkning i unionsmedborgarnas fria rörlighet. För det andra innebär denna bestämmelse att tyska medborgare och medborgare i andra medlemsstater behandlas olika, varvid de sistnämnda behandlas på samma sätt som tredjelandsmedborgare. Den brottsliga gärningen i 235 § andra stycket punkt 2 StGB, som kriminaliserar internationella bortföranden av barn, är mer omfattande än den gärning som avses i 235 § första stycket punkt 1 StGB, som kriminaliserar bortföranden av barn som kvarhålls i Tyskland, och kan i större utsträckning påverka unionsmedborgare från andra medlemsstater än Förbundsrepubliken Tyskland.

EU-domstolen konstaterade att den hänskjutande domstolen ville få klarhet i huruvida unionsrätten ska tolkas så, att den utgör hinder mot att tillämpa en straffrättslig bestämmelse i en medlemsstats lagstiftning som innebär att **gärningen bestående i att en förälder inte återlämnar sitt barn** – som befinner sig i en annan medlemsstat – till barnets förmyndare **kan leda till straffrättsliga påföljder, även i avsaknad av våld, hot om allvarlig skada eller bedrägligt beteende**, medan **samma gärning, när barnet befinner sig i den förstnämnda medlemsstaten, är straffbar endast för det fall att sådant förekommit**. Den påminde inledningsvis om att nationella straffrättsliga bestämmelser inte får medföra någon diskriminering av personer som unionsrätten ger rätt till likabehandling eller leda till inskränkningar i de grundläggande friheter som garanteras genom unionsrätten. När en nationell straffrättslig bestämmelse är oförenlig med likabehandlingsprincipen eller någon av de grundläggande friheter som garanteras i unionsrätten, ska den hänskjutande domstolen avstå från att tillämpa den nationella bestämmelsen.

Vad gäller frågan om regleringen innebar en otillåten diskriminering enligt artikel 21 FEUF, konstaterade domstolen att det görs en **åtskillnad beroende på om föräldern kvarhåller barnet i Tyskland eller i utlandet, även i en annan medlemsstat i unionen**. Denna åtskillnad grundar sig enbart på den omständigheten att barnet har förts från Tyskland till en annan av unionens medlemsstater och **medför en särbehandling som kan påverka, eller till och med inskränka, unionsmedborgarnas fria rörlighet** i den mening som avses i artikel 21 FEUF.

Gällande huruvida regleringen var motiverad konstaterade domstolen att den aktuella kriminaliseringen infördes på grund av svårigheterna att få tyska rättsliga avgöranden om vårdnaden om barn verkställda i en annan stat, och även med hänsyn till allvaret i varje internationellt bortförande, särskilt när barnet har förts till en stat som tillhör ett annat kulturområde, vilket är **skäl som är nära knutna till skyddet av barnet och dess grundläggande rättigheter, ett legitimt intresse av sådant slag att det i princip motiverar en inskränkning** i en grundläggande rättighet som säkerställs i EUF-fördraget.

Kriminaliseringen får emellertid inte gå utöver vad som är nödvändigt. Medan en förälders internationella bortförande av ett barn som sådant kan leda till en straffrättslig påföljd, förhåller det sig nämligen annorlunda när barnet förs bort av sin förälder och kvarhålls i Tyskland, eftersom en sådan gärning endast leder till straffrättsliga påföljder om det har förekommit våld, hot om allvarlig skada eller bedrägligt beteende. Frågan besvarades mot den bakgrunden så, att artikel 21 FEUF ska tolkas så, att den utgör hinder mot att tillämpa en straffrättslig bestämmelse i en medlemsstats lagstiftning som innebär att gärningen bestående i att en förälder inte återlämnar sitt barn – som befinner sig i en annan medlemsstat – till barnets förmyndare kan leda till straffrättsliga påföljder, även i avsaknad av våld, hot om allvarlig skada eller bedrägligt beteende, medan samma gärning, när barnet befinner sig i den förstnämnda medlemsstaten, är straffbar endast för det fall att det förekommit våld, hot om allvarlig skada eller bedrägligt beteende.

Processrätt

[Tyskt hotell får processa på hemmaplan mot Booking.com om konkurrensrättsligt förbuds föreläggande](#)

EU-domstolen, stora avdelningen, har i dom av den 24 november 2020 i mål C-59/19, Wikingerhof, prövat en begäran om förhandsavgörande från Bundesgerichtshof (Högsta domstolen, Tyskland) angående tolkningen av artikel 7 led 2 i förordning (EU) nr 1215/2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område. Begäran har framställts i ett mål mellan Wikingerhof GmbH Co. KG, ett bolag bildat enligt tysk rätt som driver ett hotell i delstaten Schleswig-Holstein (Tyskland), och Booking.com BV, ett bolag bildat enligt nederländsk rätt med säte i Nederländerna som driver en plattform för bokning av logi, angående vissa metoder som det sistnämnda bolaget använder sig av och som Wikingerhof hävdar utgör missbruk av dominerande ställning.

Wikingerhof ingick avtal med Booking.com, i vilket ingick en hänvisning till Booking.coms allmänna avtalsvillkor, tillgängliga på dess webbplats. Villkoren har därefter ändrats ett flertal gånger. Wikingerhof bestred skriftligen att dess avtal med Booking.com skulle inbegripa en ny version av de allmänna villkoren som det sistnämnda bolaget hade underrättat sina avtalsparter om. Wikingerhof ansåg sig inte ha haft något annat val än att ingå nämnda avtal på grund av Booking.coms styrkeposition på marknaden för förmedlingstjänster och webbplatser för bokning av logi, trots att vissa av Booking.coms metoder var oskäligen och därför stred mot konkurrensrätten. Wikingerhof väckte talan vid Landgericht Kiel (Regiondomstolen i Kiel, Tyskland) med ett förbuds föreläggande mot Booking.com, som invände att den domstolen saknade territoriell och internationell behörighet. Underinstanserna avvisade talan.

Bundesgerichtshof begärde förhandsavgörande, för att få klarhet i **huruvida artikel 7 led 2 i förordning nr 1215/2012 ska tolkas så, att den är tillämplig på en förbudstalan** som avser vissa ågeranden inom ramen för ett avtalsförhållande mellan käranden och svaranden och som **grundar sig på ett påstående om att svaranden har missbrukat sin dominerande ställning i strid med konkurrensrätten**. Enligt EU-domstolen omfattar begreppet "talan som avser skadestånd utanför avtalsförhållanden" i artikel 7 led 2 i förordning nr 1215/2012 varje talan som syftar till att gentemot svaranden göra gällande ett ansvar som inte är hänförligt till ett avtal i den mening som avses i artikel 7 led 1 a i denna förordning. Huruvida den domstol där Wikingerhof väckt talan är behörig beror i förevarande fall just på den åtskillnad som ska göras mellan å ena sidan en talan som avser skadestånd utanför avtalsförhållanden, i den mening som avses i artikel 7 led 2 i förordning nr 1215/2012, och å andra sidan en talan som avser avtal, i den mening som avses i artikel 7 led 1 a i denna förordning, eftersom regiondomstolen i Kiel i sistnämnda fall inte är behörig, medan den är det i det förstnämnda.

Behörighetsbestämmelserna i förordningen ska tolkas självständigt, och de i artikel 7 ska tolkas restriktivt eftersom de är undantag. Av förordningens uppbyggnad följer emellertid möjligheten för käranden att, om så önskas, åberopa en av de särskilda behörighetsreglerna i förordningen. Vidare framgår det av skälen i förordningen att de särskilda behörighetsregler som käranden kan åberopa enligt dels artikel 7 led 1, dels artikel 7 led 2 i förordningen har införts med beaktande av att det på de områden

som avses i dessa bestämmelser finns en **nära anknytning mellan domstolen och tvisteföremålet eller i syfte att underlätta en god rättskipning. När käranden åberopar reglerna om utomobligatoriskt skadeståndsansvar**, det vill säga åsidosättande av en lagstadgad skyldighet, och det inte framstår som nödvändigt att undersöka innehållet i det avtal som ingåtts med svaranden för att bedöma om det agerande som läggs svaranden till last är lagenligt eller inte, eftersom skyldigheten i fråga åligger svaranden oberoende av avtalet, **avser grunden för talan skadestånd utanför avtalsförhållanden i den mening som avses i artikel 7 led 2** i förordning nr 1215/2012. Den centrala frågan i målet är om Booking.com åsidosatt konkurrensrätten. Det är inte nödvändigt att undersöka avtalsinnehållet vid prövningen av den frågan. Talan ska således i princip anses avse skadestånd utanför kontraktsförhållanden, varför frågan besvaras jakande. [Pressmeddelande](#) har lämnats.

Skatterätt

Se under Avgöranden rörande Sverige.

Konkurrensrätt m.m.

[Dansk statsägd TV skyldig betala ränta på statligt stöd för tiden innan det godkännts](#)
EU-domstolen (stora avdelningen) har i dom den 24 november 2020 i mål C-445/19, Viasat Broadcasting UK, prövat en begäran om förhandsavgörande från Østre Landsret (Appellationsdomstolen för östra Danmark, Danmark) angående tolkningen av artiklarna 106.2 och 108.3 FEUF. Begäran har framställts i ett mål mellan, å ena sidan, Viasat Broadcasting UK Ltd (nedan kallat Viasat) och, å andra sidan, TV2/Danmark A/S (nedan kallat TV2) och Konungariket Danmark, angående skyldigheten för TV2 att betala ränta för den period under vilken de stödåtgärder som vidtagits till förmån för bolaget olagligen genomfördes innan Europeiska kommissionen antog ett slutligt beslut om att förklara dem förenliga med den inre marknaden.

TV2 är ett danskt radio- och tv-bolag med ett public service-uppdrag bestående i produktion och sändning av rikstäckande och regionala tv-program. Till följd av ett klagomål granskade kommissionen det finansieringssystem som gällde för TV2. Kommissionen beslutade att åtgärderna utgjorde statligt stöd som Konungariket Danmark hade beviljat TV2 mellan åren 1995 och 2002 i form av licensavgifter och andra åtgärder. Kommissionen fann emellertid att stödet var förenligt med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 106.2 FEUF, med undantag av ett belopp på 628,2 miljoner danska kronor (DKK) (cirka 85 miljoner euro). Sedan beslutet ogiltigförklarats genom tribunalens dom av den 22 oktober 2008, TV2/Danmark m.fl./kommissionen (T-309/04, T-317/04, T-329/04 och T-336/04, EU:T:2008:457), inledde kommissionen en förnyad granskning av de berörda åtgärderna. Efter denna förnyade granskning fann kommissionen i på nytt att dessa åtgärder, vilka vidtagits mellan åren 1995 och 2002 till förmån för TV2 och vilka haft formen av medel från licensavgifter och andra åtgärder som var föremål för det beslutet, utgjorde statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 FEUF, som olagligen hade genomförts i strid med artikel 108.3 FEUF. Kommissionen fann emellertid även att detta stöd var förenligt med den inre marknaden, enligt artikel

106.2 FEUF. Talan väcktes mot kommissionens beslut. Den talan lämnades slutligen utan bifall av domstolen. Viasat väckte därefter talan vid den hänskjutande domstolen, Østre Landsret (Appellationsdomstolen för östra Danmark, Danmark), och yrkade att TV2 skulle förpliktas att betala ränta för den period under vilken det aktuella stödet var rättsstridigt, det vill säga mellan åren 1995 och 2011. Yrkandet avsåg den ränta som TV2 skulle ha betalat på det aktuella stödbeloppet om bolaget hade behövt låna beloppet på marknaden i avvaktan på kommissionens slutliga beslut enligt artikel 108.3 FEUF. Förhandsavgörande begärdes.

EU-domstolen besvarade två frågor. Den första konstaterades syfta till att skapa klarhet i huruvida artikel 108.3 FEUF ska tolkas så, att **skyldigheten för nationella domstolar att förplikta mottagaren av ett statligt stöd som genomförts i strid med denna bestämmelse att betala ränta för den period då stödet var rättsstridigt** gäller även när kommissionen i sitt slutliga beslut har funnit att stödet är förenligt med den inre marknaden enligt artikel 106.2 FEUF. Den andra frågan konstaterades avse att skapa klarhet i huruvida artikel 108.3 FEUF ska tolkas så, att skyldigheten för de nationella domstolarna att ålägga mottagaren av statligt stöd, som genomförts i strid med denna bestämmelse, att betala ränta för den period då stödet var rättsstridigt **även gäller stöd som denna mottagare har överfört till företag som är närstående till stödmottagaren och på stöd som har utbetalats av ett företag som kontrolleras av staten**. EU-domstolen besvarade båda dessa frågor jakande.

Inre marknaden och fri rörlighet

[I princip inte tillåtet att förbjuda försäljning av cannabis-oljan CBD](#)

EU-domstolen (fjärde avdelningen) har i dom den 19 november 2020 i mål C-663/18, B S och C A [Commercialisation du cannabidiol (CBD)], prövat en begäran om förhandsavgörande från Cour d'appel d'Aix-en-Provence (Appellationsdomstolen i Aix-en-Provence, Frankrike) angående tolkningen av artiklarna 34 och 36 FEUF i förordning (EU) nr 1307/2013 om regler för direktstöd för jordbrukare inom de stödordningar som ingår i den gemensamma jordbrukspolitiken. Begäran har framställts i ett brottmål i Frankrike mot B S och C A, angående saluföring och distribution av en elektronisk cigarett innehållande hampolja.

B S och C A är de före detta företagsledarna i Catlab SAS, ett bolag som bildades år 2014 för att saluföra Kanavape, alpha-cat-satser för att mäta kvaliteten på cannabidiol (CBD) och hampolja. Kanavape är en elektronisk cigarett, vars vätska innehåller CBD, som skulle säljas via internet och ett nätverk av återförsäljare av elektroniska cigaretter. CBD extraheras vanligen ur cannabis sativa L eller hampa, eftersom denna sort naturligt innehåller en hög CBD-halt, men uppvisar en låg halt av tetrahydrocannabinol (nedan kallat THC). Den CBD som användes i Kanavape tillverkades i Republiken Tjeckien med användning av hela cannabis sativa-växten, vilken även odlades på plats. Den importerades till Frankrike av Catlab, som förpackade den i patroner till elektroniska cigaretter. Ett laboratorium analyserade de Kanavape-patroner som fanns tillgängliga på marknaden. Även om man fann avsevärda skillnader i koncentrationen av CBD i patronerna, så var THC-halten i de undersökta produkterna i samtliga fall lägre än det gränsvärde som var tillåtet enligt lag. I juli 2016, efter det att Commission des stupéfiants et des psychotropes

(nämnden för narkotika och psykotropa substanser) hade sammanträtt, meddelade ANSM att den inte betraktade Kanavape som ett läkemedel. B S och C A dömdes i brottmål av domstolen i Marseille. Domarna överklagades till den hänskjutande domstolen. Den hänskjutande domstolen har förklarat att CBD inte är narkotika, eftersom THC-halten är för låg, och att den inte förefaller ha några "kända psykoaktiva effekter".

EU-domstolen konstaterade att den hänskjutande domstolen velat få klarhet i **huruvida förordningarna nr 1307/2013 och nr 1308/2013 samt artiklarna 34 och 36 FEUF ska tolkas så, att de utgör hinder för en nationell lagstiftning i den mån den förbjuder saluföring av CBD när den har utvunnits ur hela cannabis sativa-växten och inte enbart ur dess fibrer och frön.** Vidare fastslog den att förordningarna nr 1307/2013 och nr 1308/2013 inte är tillämpliga på CBD.

Vad gäller tolkningen av artiklarna 34 och 36 FEUF framhöll domstolen att det är förbjudet att saluföra narkotika i alla medlemsstater, med undantag för en strängt övervakad handel för medicinska och vetenskapliga ändamål. CBD omfattas varken av **konventionen om psykotropa ämnen** eller av den gemensamma åtgärden 97/396, till vilka det hänvisas i artikel 1 led 1 b i rambeslut 2004/757. Vad gäller tolkningen av 1961 års allmänna narkotikakonvention, konstaterade domstolen att **en bokstavstolkning** av bestämmelserna i den konventionen **skulle kunna leda till slutsatsen att CBD** – i den mån som den har utvunnits ur en växt av släktet cannabis och i den mån hela växten har använts, även dess blommande eller fruktbarande grenspetsar – **utgör ett cannabisextrakt** i den mening som avses i förteckning I i denna konvention **och följaktligen ett "narkotikum"** i den mening som avses i artikel 1.1 j i samma konvention. **Det framgår emellertid** av uppgifterna i målet att **den CBD som är aktuell** i det nationella målet, enligt tillgängliga vetenskapliga rön, **inte förefaller ha psykotropa eller skadliga effekter** på människors hälsa. Enligt dessa uppgifter i målet har för övrigt den art av cannabis från vilken detta ämne har utvunnits, som lagligen har odlats i Republiken Tjeckien, en THC-halt som inte överstiger 0,2 procent. Ett förbud mot produkten grundar sig således inte på skyddet för människors fysiska och psykiska hälsa och bidrar därmed inte till att förverkliga konventionens syfte. Den CBD som är aktuell **är således inte narkotika** i den konventionens mening.

Artikel 34 FEUF är därmed tillämplig. Förbudet är en åtgärd med motsvarande verkan som kvantitativa begränsningar. Medlemsstaternas möjlighet enligt artikel 36 FEUF till undantag från förbudet mot sådana begränsningar ska tolkas restriktivt. Det är den nationella domstolen som ska pröva om förbudet mot att saluföra CBD som lagligen framställts i en annan medlemsstat, när den har utvunnits ur hela cannabis sativa-växten och inte enbart från fibrer och frön, är ägnat att säkerställa att målet att skydda folkhälsan uppnås och inte går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål. EU-domstolen lämnar emellertid vägledning, varvid den bl.a. framhöll att den hänskjutande domstolen ska pröva de vetenskapliga rön som finns tillgängliga och som lagts fram vid den för att försäkra sig om att den påstådda verkliga risken för folkhälsan inte förefaller grunda sig på rent hypotetiska överväganden.

Frågan besvarade så, att artiklarna 34 och 36 FEUF ska tolkas så, att de utgör hinder för en nationell lagstiftning som förbjuder saluföring av CBD, som lagligen har tillverkats i en annan medlemsstat, när den har utvunnits ur hela cannabis sativa-växten och inte enbart ur dess fibrer och frön, såvida inte denna lagstiftning är ägnad

att säkerställa att målet att skydda folkhälsan uppnås och inte går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.

[Pressmeddelande](#) har lämnats.

Inrikes och rättsligt samarbete

[Nederländsk åklagare inte tillräckligt oberoende för att vara behörig att besluta om verkställighet av europeisk arresteringsorder](#)

EU-domstolen, stora avdelningen, har i dom den 24 november 2020 i mål C-510/19, Openbaar Ministerie (Faux en écritures), prövat en begäran om förhandsavgörande från Hof van beroep te Brussel (Appellationsdomstolen i Bryssel, Belgien) angående tolkningen av artiklarna 6.2, 14, 19 och 27 i rambeslut 2002/584/RIF om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna. Begäran har framställts i ett brottmål i Belgien mot AZ, en belgisk medborgare åtalad för urkundsförfalskning, brukande av falsk urkund och bedrägeri, som överlämnats av nederländska myndigheter med stöd av en europeisk arresteringsorder.

Genom beslut av den 26 september 2017 utfärdade undersökningsdomaren vid Rechtbank van eerste aanleg te Leuven (Förstainstansdomstolen i Leuven, Belgien), på yrkande av åklagaren vid denna domstol, en europeisk arresteringsorder mot AZ, en belgisk medborgare, med en begäran om att AZ skulle överlämnas i syfte att lagföras för urkundsförfalskning, brukande av falsk urkund och bedrägeri. I december 2017 greps AZ i Nederländerna och överlämnades till de belgiska myndigheterna. I januari 2018 utfärdade den undersökningsdomare som utfärdat den europeiska arresteringsordern en kompletterande europeisk arresteringsorder som avsåg andra gärningar än de som motiverat överlämnandet av AZ och **begärde härigenom att de behöriga nederländska myndigheterna skulle avstå från att tillämpa specialitetsbestämmelsen (samtycke)** i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder, vilket de gjorde genom beslut av **åklagarmyndigheten i Amsterdam**. AZ åtalades således för de gärningar som avsågs i den ursprungliga och den kompletterande europeiska arresteringsordern i Belgien och dömdes till tre års fängelse, vilken dom överklagades till den hänskjutande domstolen, som frågade sig huruvida åklagarmyndigheten i Amsterdam kunde anses vara en verkställande rättslig myndighet i den mening som avses i rambeslutet.

EU-domstolen konstaterade att det samtycke som begärts måste prövas av en rättslig myndighet som uppfyller samma krav som ställs för behörighet att besluta om verkställande. Enligt vad som framgår av handlingarna i målet kan **åklagare påtvingas anvisningar i enskilda ärenden av den nederländska justitieministern**. De **uppfyller således inte kraven** för att vara en verkställande rättslig myndighet.

[Pressmeddelande](#) har lämnats.

Informationssamhället

[Ingen ersättningsskyldighet vid överföring till allmänheten av inspelning i vilken ett fonogram införlivats enligt avtal](#)

EU-domstolen (femte avdelningen) har i dom den 18 november 2020 i mål C-147/19, Atresmedia Corporación de Medios de Comunicación, prövat en begäran om förhandsavgörande från Tribunal Supremo (Högsta domstolen, Spanien) angående

tolkningen av artikel 8.2 i direktiv 92/100/EEG om uthyrnings- och utlåningsrättigheter avseende upphovsrättsligt skyddade verk och om upphovsrätten närstående rättigheter och artikel 8.2 i direktiv 2006/115/EG om uthyrnings- och utlåningsrättigheter avseende upphovsrättsligt skyddade verk och om upphovsrätten närstående rättigheter. Begäran har framställts i ett mål mellan å ena sidan Atresmedia, ett företag som innehar flera tv-kanaler, och å andra sidan organisationer som förvaltar de immateriella rättigheterna för fonogramframställare och utövande konstnärer, angående betalning av en skälig engångsersättning från Atresmedia för utsändning av audiovisuella verk innehållande fonogram via företagets tv-kanaler.

Organisationerna väckte talan mot Atresmedia och yrkade att Atresmedia skulle förpliktas att utge ersättning till dem för överföring till allmänheten av fonogram som getts ut i kommersiellt syfte, i original eller kopia, via Atresmedias tv-kanaler samt otillåtet mångfaldigande av fonogram i syfte att genomföra denna överföring till allmänheten. Talan ogillades. Målet överklagades till den hänskjutande domstolen, som påpekat att överklagandet endast avser frågan huruvida Atresmedias överföring till allmänheten av audiovisuella verk på dess tv-kanaler ger rätt till en sådan skälig engångsersättning som i spansk rätt föreskrivs i artiklarna 108.4 och 116.2 LPI, vilka i unionsrätten motsvarar artikel 8.2 i direktiv 92/100 och artikel 8.2 i direktiv 2006/115. Den hänskjutande domstolen har särskilt angett att det ankommer på den att avgöra huruvida de utövande konstnärerna och fonogramframställarna, från och med den tidpunkt då ett fonogram som getts ut i kommersiellt syfte, i original eller kopia, har införlivats eller "synkroniserats" i en audiovisuell inspelning som innehåller en upptagning av ett audiovisuellt verk, kan kräva denna skäliga engångsersättning. EU-domstolen noterade inledningsvis att det i det nationella målet är utrett att fonogram som har getts ut i kommersiellt syfte, i original eller kopia, har införlivats i audiovisuella inspelningar som innehåller upptagningar av audiovisuella verk och att dessa inspelningar senare har överförts till allmänheten genom Atresmedias tv-kanaler och att införlivandet skett med de berörda rättsinnehavarnas tillstånd och mot en ersättning som betalas ut till dessa i enlighet med tillämpliga avtal. Vad den hänskjutande domstolen vill få klarlagt är **huruvida de utövande konstnärerna och fonogramframställarna ska erhålla den skäliga engångsersättning som föreskrivs i artikel 8.2 i direktiv 92/100 och i artikel 8.2 i direktiv 2006/115 när sådana audiovisuella upptagningar därefter överförs till allmänheten, det vill säga huruvida en sådan audiovisuell inspelning som innehåller upptagning av ett audiovisuellt verk ska kvalificeras som ett fonogram**, i original eller kopia, i den mening som avses i artikel 8.2 i direktiv 92/100 eller i artikel 8.2 i direktiv 2006/115.

Begreppet fonogram ska tolkas självständigt och mot bakgrund av de konventioner som gäller på området, bl.a. Wipos fördrag om framföranden och fonogram (WPPT). Enligt lydelsen i artikel 2 b WTTP avses med "fonogram" en "upptagning av ljuden i ett framförande eller av andra ljud eller av en framställning av ljud på annat sätt än i form av en upptagning som ingår i ett filmverk eller i annat audiovisuellt verk". Ett fonogram som ingår i ett filmverk eller ett annat audiovisuellt verk förlorar sin egenskap av "fonogram" när det ingår i ett sådant verk, utan att denna omständighet emellertid påverkar rättigheterna till fonogrammet om det används oberoende av det verket, en tolkning som stöds av vägledningen till WPPT, där det anges att fonogram

får användas i ett filmverk eller annat audiovisuellt verk endast om lämpliga avtalsarrangemang ingåtts, med vederbörlig hänsyn till fonogramframställarnas rättigheter enligt WPPT. Om de återanvänds oberoende av det audiovisuella verket ska de betraktas som fonogram. Eftersom en audiovisuell inspelning som innehåller en upptagning av ett audiovisuellt verk inte kan kvalificeras som ett fonogram i den mening som avses i artikel 8.2 i direktiv 92/100 eller artikel 8.2 i direktiv 2006/115, kan en sådan inspelning av samma skäl inte heller utgöra ett exemplar av fonogrammet och följaktligen omfattas av begreppet kopia av nämnda fonogram, i den mening som avses i dessa bestämmelser. Av detta följer att överföring till allmänheten av en sådan inspelning inte ger rätt till ersättning enligt dessa bestämmelser. Frågan besvarades därmed så, att artikel 8.2 i direktiv 92/100 och artikel 8.2 i direktiv 2006/115 ska tolkas så, att användaren inte är skyldig att betala den skäliga engångsersättning som avses i dessa bestämmelser när denne genomför en överföring till allmänheten av en audiovisuell inspelning som innehåller en upptagning av ett audiovisuellt verk i vilket ett fonogram, i original eller kopia, har införlivats.

Arbetsrätt

[Kollektivavtalad rätt till ledighet kunde beviljas endast mödrar](#)

EU-domstolen (första avdelningen) har i dom den 18 november 2020 i mål C-463/19, Syndicat CFTC, prövat en begäran om förhandsavgörande från Conseil de prud'hommes de Metz (Arbetsdomstolen i Metz, Frankrike) angående tolkningen av direktiv 2006/54/EG om genomförandet av principen om lika möjligheter och likabehandling av kvinnor och män i arbetslivet. Målet rör försäkringskassans (CPAM) beslut att inte bevilja CY, som är far till ett barn, sådan ledighet som medges kvinnliga arbetstagare som själva tar hand om sitt barn vilken föreskrivs i artikel 46 i det nationella kollektivavtalet.

CY anställdes av CPAM för att arbeta som "tillsynsman över verksamhetens förmånstagare, i tjänstekategorin anställd eller chef". Han är far till ett barn fött i april 2016. Han ansökte om ledighet enligt artikel 46 i kollektivavtalet, enligt vilken en kvinnlig arbetstagare som själv tar hand om sitt barn, vid utgången av den ledighet som föreskrivs i artikel 45 i kollektivavtalet, har rätt till tre månaders ledighet med halv lön eller till en och en halv månads ledighet med full lön och därefter till ett års obetald ledighet. CPAM avslog CY:s ansökan med motiveringen att den förmån som föreskrivs i artikel 46 i kollektivavtalet endast gäller för kvinnliga arbetstagare som själva tar hand om sitt barn. Fackföreningen CFTC begärde att styrelsen för socialförsäkringsorganet skulle utvidga tillämpningen av bestämmelserna i artikel 46 i kollektivavtalet till att omfatta manliga arbetstagare som själva tar hand om sitt barn. Ansökan avslogs med motiveringen att den föreskrivna ledigheten, enligt artikelns ordalydelse, endast beviljas barnets mor, eftersom ordet "arbetstagare" står i femininum på franska, och nämnda artikel inte är diskriminerande, eftersom den är accessorisk till artikel 45 i kollektivavtalet, enligt vilken endast kvinnor är förmånsberättigade. Den 27 december 2017 väckte fackföreningen CFTC, som intervenerar till förmån för CY, talan mot CPAM vid Conseil de prud'hommes de Metz (Arbetsdomstolen i Metz, Frankrike), som är hänskjutande domstol, och gjorde gällande att beslutet att inte bevilja CY den ledighet som föreskrivs i artikel 46 i

kollektivavtalet utgjorde en diskriminering på grund av kön vilken är förbjuden enligt såväl unionsrätten som enligt fransk rätt.

EU-domstolen konstaterade att frågan avsåg att skapa klarhet i **huruvida direktiv 2006/54 ska tolkas så, att det utgör hinder för en bestämmelse i ett nationellt kollektivavtal enligt vilken rätten till ledighet efter utgången av den lagstadgade mammaledigheten endast gäller för kvinnliga arbetstagare** som själva tar hand om sitt barn, medan manliga arbetstagare saknar rätt till sådan ledighet. Den påpekade att även om direkt diskriminering enligt artikel 2.1 a i direktiv 2006/54 är "när en person på grund av kön behandlas mindre förmånligt än en annan person behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation" preciseras i artikel 28 i detta direktiv att denna inte ska påverka bestämmelser om skydd för kvinnor, särskilt beträffande graviditet och moderskap, och att den inte ska påverka bestämmelserna i direktiv 92/85. Vad gäller skyddet för modern till ett barn ska enligt domstolens fasta praxis den rätt till mammaledighet som tillerkänns gravida arbetstagare anses som en socialrättslig skyddsåtgärd av särskild betydelse. Unionslagstiftaren har således ansett att de grundläggande förändringar av gravida arbetstagares levnadsvillkor som inträffar under en begränsad period på minst 14 veckor under tiden före och efter förlossningen utgör en grundad anledning för dem att avbryta utövandet av sin yrkesverksamhet, utan att detta kan ifrågasättas av offentliga myndigheter eller av arbetsgivaren. En sådan åtgärd som mammaledighet som en kvinna beviljas efter den lagstadgade skyddsperioden omfattas av tillämpningsområdet för artikel 28.1 i direktiv 2006/54, eftersom den syftar till att skydda kvinnan såväl avseende konsekvenserna av graviditet som avseende hennes moderskap. Denna **rätt till ledighet får därför lagligen tillerkännas endast modern** och ingen annan, med hänsyn till att det enbart är modern som kan komma att bli föremål för oönskade påtryckningar att återvända till arbetet i förtid. Den ställda frågan besvarades därmed så, att artiklarna 14 och 28 i direktiv 2006/54, jämförda med direktiv 92/85, ska tolkas så, att de **inte utgör hinder** för en bestämmelse i ett nationellt kollektivavtal enligt vilken **rätten till ledighet efter utgången av den lagstadgade mammaledigheten endast gäller för kvinnliga arbetstagare** som själva tar hand om sitt barn, **under förutsättning att** denna ytterligare ledighet syftar till att skydda kvinnor såväl avseende konsekvenserna av graviditet som avseende deras moderskap, vilket det **ankommer på den hänskjutande domstolen att kontrollera**, med beaktande, bland annat, av villkoren för att beviljas denna ledighet, längden på och villkoren för denna ledighet samt den därtill knutna rättsskyddsnivån.

Konsumenträtt

Migrationsrätt

Miljörätt

EU-RÄTTEN I SVENSKA JURIDISKA TIDSKRIFTER

Senaste numret av [Europarättslig tidskrift](#) är nr 3/20.

Även [Skattenytt](#) tillhandahåller vissa artiklar fritt på nätet.

Från [Svensk juristtidning](#) noteras bl.a. Finn Madsen, [Multi-tiered dispute resolution clauses in arbitration](#)

NYA MÅL

Högsta förvaltningsdomstolen har i beslut den 18 november 2020 i dess mål 518-20 beslutat [begära förhandsavgörande](#) från EU-domstolen angående tolkningen av artikel 30a i mervärdesskattedirektivet 2006/112/EG. Begäran syftar enligt beslutet till att skapa klarhet i hur bestämmelserna om vad som avses med begreppen voucher och flerfunktionsvoucher i mervärdesskattedirektivet ska tolkas. Den ställda frågan lyder:

”Ska artikel 30a i mervärdesskattedirektivet tolkas så att ett kort av förevarande slag, som ger innehavaren rätt att under en begränsad tid och upp till ett visst värde ta del av olika tjänster på en viss plats, är en voucher och är det i så fall en flerfunktionsvoucher?”

Målnumret i EU-domstolen är C-637/20.

DET HÄNDER I EU-DOMSTOLEN

Domstolen, stora avdelningen, håller kl. 09.30 onsdagen den 16 december 2020 muntlig förhandling i mål C-28/20, Airhelp. Målet rör en begäran om förhandsavgörande från Attunda tingsrätt i dess mål FT 9615-19, mellan Airhelp och SAS. Målet rör ersättning enligt flygpassagerarförordningen 261/2004, angående följande tolkningsfrågor:

- a) Utgör en strejk hos flygpiloter som är anställda av ett lufttrafikföretag och som fordras för att utföra en flygning en ”extraordinär omständighet” enligt artikel 5 p. 3 i förordning 261/2004, när strejken inte vidtas i anledning av en åtgärd som beslutats eller meddelats av lufttrafikföretaget, utan som varslas och lagenligt inleds av arbetstagarorganisationer som stridsåtgärd i avsikt att förmå lufttrafikföretaget att höja löner, ge förmåner eller ändra anställningsvillkoren för att efterkomma arbetstagarorganisationernas krav?
- b) Vilken betydelse, om någon, ska tillmätas skäligheten i arbetstagarorganisationernas krav och, särskilt, att kraven på löneförhöjningar är betydligt högre än de löneförhöjningar som generellt sett tillämpas på de relevanta nationella arbetsmarknaderna?
- c) Vilken betydelse, om någon, ska tillmätas omständigheten att lufttrafikföretaget, i syfte att undvika en strejk, godtar ett förlikningsförslag från ett nationellt organ med ansvar för att medla i arbetstvister medan arbetstagarorganisationerna inte gör det?

FRÅN LAGSTIFTNINGSSARBETET

Sverige

[En samlad djurhälsoreglering](#)

SOU 2020:62

Utredningen föreslår bland annat att det införs en ny djurhälsolag och en tillhörande djurhälsoförordning som ersätter epizootilagen, zoonoslagen och bisjukdomslagen och de förordningar som beslutats med stöd av dessa lagar. Den föreslår vidare att alla bestämmelser om djurhälsa i provtagningslagen, lagen om kontroll av husdjur och de förordningar som meddelats med stöd av respektive lag flyttas över till den nya djurhälsolagen och dess förordning, i den mån bestämmelsen i fråga ska behållas. Samma sak föreslås beträffande införsel- och utförsel förordningarna. Utredningen föreslår också att djurhälsolagen ska komplettera EU-lagstiftningen på området. EU:s djurhälsoförordning och de delegerade akterna och genomförandeakterna innehåller till stor del bestämmelser som är direkt tillämpliga. Samma sak gäller i fråga om EU:s kontrollförordning.

[En ny straffbestämmelse som skyddar betalningsverktyg](#)

Lagrådsremiss

För att upprätthålla förtroendet för moderna betalningslösningar är det viktigt med ett starkt straffrättsligt skydd mot gärningar med anknytning till bedrägerier och förfalskningar. Regeringen föreslår därför att det ska införas ett nytt brott i 9 kap. brottsbalken som ska ge betalningsverktyg ett starkare skydd mot sådana gärningar. Det nya brottet olovlig befattning med betalningsverktyg ska göra det straffbart att

- olovligen införskaffa ett betalningsverktyg,
- för bedräglig användning förvanska ett betalningsverktyg eller i samma syfte framställa ett falskt sådant verktyg, eller
- bedrägligen använda ett olovligen införskaffat, förvanskat eller falskt betalningsverktyg eller ta annan befattning med ett sådant betalningsverktyg.

Straffet ska vara böter eller fängelse i högst två år. Om brottet är grovt ska dömas för grov olovlig befattning med betalningsverktyg till fängelse i lägst sex månader och högst sex år. Det nya brottet ska bara tillämpas på gärningar som inte är belagda med samma eller strängare straff enligt någon annan bestämmelse i brottsbalken.

Försök och förberedelse till brottet ska vara straffbart.

Förslagen är ett led i genomförandet av EU-direktivet om bekämpande av bedrägeri och förfalskning som rör andra betalningsmedel än kontanter och om ersättande av rådets rambeslut 2001/413/RIF (det s.k. non-cashdirektivet).

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 31 maj 2021.

[Straffbestämmelser till EU-förordningen om fartygsåtervinning](#)

Lagrådsremiss

I lagrådsremissen föreslås nya straffrättsliga bestämmelser i miljöbalken som syftar till att uppfylla Sveriges skyldigheter enligt EU:s fartygsåtervinningsförordning att fastställa vilka sanktioner som ska tillämpas vid överträdelser av förordningen.

De nya bestämmelserna innebär bl.a. att den som vill göra sig av med ett fartyg som omfattas av fartygsåtervinningsförordningen och lämnar det för återvinning på en

plats som inte finns angiven i den europeiska förteckningen över auktoriserade fartygsåtervinningsanläggningar, kommer att kunna dömas till böter eller fängelse i högst två år. Även försök till uppsåtligt brott kriminaliseras.

Vidare kommer såväl fartygsägare som ansvariga för driften av fartygsåtervinningsanläggningar att kunna dömas till böter om de inte uppfyller vissa skyldigheter. Fartygsägare kommer att kunna dömas till böter om de lämnar vilseledande eller oriktiga uppgifter inför upprättande av fartygets återvinningsplan och driftsansvariga om ett fartyg återvinns i strid med dess återvinningsplan. Ett fartyg som har varit föremål för otillåten fartygsåtervinning eller försök till sådant brott ska också kunna förklaras förverkat om det inte är uppenbart oskäligt. I stället för egendomen kan dess värde helt eller delvis förklaras förverkat.

Den svenska domsrätten föreslås dessutom utökas så att svensk domstol ska vara behörig att döma över otillåten fartygsåtervinning även i de fall brottet begås utomlands.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 april 2021.

[Nya bestämmelser om hållbarhetsrelaterade upplysningar för vissa aktörer på finansmarknadsområdet](#)

Lagrådsremiss

I lagrådsremissen föreslås lagändringar som föranleds av EU:s förordning om hållbarhetsrelaterade upplysningar.

Förslagen innebär följande. Nuvarande bestämmelser om hållbarhetsinformation i lagen om värdepappersfonder och lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder tas bort, eftersom de ersätts av regler på EU-nivå. Till följd av detta görs en ändring i socialförsäkringsbalken som innebär att en fondförvaltare ska lämna och åta sig att lämna sådan information som avses i EU-förordningen för att få ingå fondavtal med Pensionsmyndigheten. En konsekvensändring görs också i lagen om allmänna pensionsfonder (AP-fonder). Den innebär att Sjunde AP-fonden även i fortsättningen ska lämna samma hållbarhetsinformation som i dag.

Även försäkringsförmedlare och värdepappersbolag med färre än tre anställda ska omfattas av EU-förordningen. Den möjlighet som EU-förordningen ger medlemsstaterna att tillämpa förordningen på mindre företag utnyttjas alltså.

Finansinspektionen kommer att vara behörig myndighet och ha tillsyns- och ingripandebefogenheter enligt EU-förordningen. Verksamheten bekostas av avgifter.

Detta medför ändringar i lagen om värdepappers-fonder, lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder och i lagen om tryggnad av pensionsutfästelse m.m. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 10 mars 2021, vilket är då EU-förordningen i huvudsak ska börja tillämpas.

[Konkurrensverkets befogenheter](#)

Prop. 2020/21:51

I propositionen föreslås ändringar i konkurrenslagen som innebär att instansordningen för prövning av konkurrensskadeavgift ändras. Konkurrensverket ska, i stället för Patent- och marknadsdomstolen, som första instans få besluta i frågor om konkurrensskadeavgift. Verkets beslut ska kunna överklagas till domstolen.

Vidare innehåller propositionen förslag till de lagändringar som behövs för att genomföra Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1 av den 11 december 2018 om att ge medlemsstaternas konkurrensmyndigheter befogenhet att mer effektivt kontrollera efterlevnaden av konkurrensreglerna och om att säkerställa en väl fungerande inre marknad.

Lagändringarna innebär bl.a. att Konkurrensverkets befogenheter vid platsundersökningar utökas och att det införs en sanktion mot företag som trotsar verkets beslut under utredningen av den överträdelse som företaget misstänks för (utredningsskadeavgift). Konkurrensverket föreslås få besluta om den nya utredningsskadeavgiften. I propositionen föreslås också en ny lag om ömsesidigt bistånd med delgivning och indrivning på konkurrensområdet.

Lagändringarna och den nya lagen föreslås träda i kraft den 1 mars 2021.

[Sveriges tillträde till Europarådets konvention om it-relaterad brottslighet](#)

Lagrådsremiss

Regeringen föreslår att Sverige ska tillträda Europarådets konvention om it-relaterad brottslighet och dess tilläggsprotokoll. Konventionens huvudsakliga syfte är att harmonisera konventionsstaternas nationella lagstiftningar som rör it-relaterad brottslighet och att förenkla det internationella samarbetet kring dessa frågor.

Regeringen lämnar förslag på de lagändringar som behövs för ett tillträde. Förslagen innebär bland annat att den som innehar en viss lagrad elektronisk uppgift som behövs i en brottsutredning ska kunna föreläggas att bevara uppgiften, en form av så kallad frysning. Förslagen innebär ingen utökad skyldighet att införskaffa eller lagra elektronisk information i förväg. Det innebär inte heller några utökade möjligheter att få informationen utlämnad.

Det föreslås vidare en skyldighet för den som tillhandahåller elektroniska kommunikationsnät och tjänster att lämna ut information om vilka som har deltagit vid överföringen av ett meddelande. De åtgärder som införs ska även kunna användas i det internationella straffrättsliga samarbetet.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 maj 2021.

[Uppenbart ogrundade ansökningar och fastställande av säkra ursprungsländer](#)

Lagrådsremiss

EU-domstolens dom den 25 juli 2018 i mål C-404/17 begränsade Migrationsverkets möjligheter att kunna bedöma en asylansökan som uppenbart ogrundad och fatta beslut om avvisning med omedelbar verkställighet. För att ge Migrationsverket motsvarande möjligheter som tidigare föreslår regeringen att det omarbetade asylprocedurdirektivets regler om säkra ursprungsländer genomförs i svensk rätt.

Förslagen innebär att Migrationsverket ska kunna anse en asylansökan som uppenbart ogrundad om sökanden kommer från ett land som tagits upp på en förteckning över säkra ursprungsländer. Detta gäller dock endast om sökanden inte har lagt fram några allvarliga skäl för att landet inte ska anses som ett säkert ursprungsland för honom eller henne. Om det även är uppenbart att uppehållstillstånd inte ska beviljas på någon annan grund, ska Migrationsverket få besluta om avvisning med omedelbar verkställighet.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 maj 2021.